

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

IV. ÚS 157/2020-6

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí 28. apríla 2020 predbežne prerokoval ústavnú sťažnosť [REDACTED], [REDACTED], [REDACTED], [REDACTED], vo veci namietaného porušenia základného práva voliť podľa čl. 30 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky a takto

r o z h o d o l :

Ústavnú sťažnosť [REDACTED] odmieta pre nesplnenie zákonom ustanovených náležitostí.

O d ô v o d n e n i e :

I.

Obsah ústavnej sťažnosti, skutkový stav a sťažnostná argumentácia

1. Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bola 16. apríla 2019 doručená ústavná sťažnosť [REDACTED], [REDACTED], [REDACTED], [REDACTED] (ďalej len „sťažovateľ“), ktorou namieta porušenie základného práva voliť podľa čl. 30 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“).

2. Z obsahu ústavnej sťažnosti a jej príloh vyplýva, že sťažovateľ bol 26. marca 2019 vzatý do väzby. V súvislosti s blížiacim sa druhým kolom prezidentských volieb, ktoré sa malo uskutočniť 30. marca 2019, boli sťažovateľovi vo väzbe predložené žiadost' o vydanie a zaslanie hlasovacieho preukazu (ďalej len „žiadost'“) a poučenie o práve voliť vo voľbách prezidenta Slovenskej republiky v roku 2019 (ďalej len „poučenie“).

3. Sťažovateľ v ústavnej sťažnosti uvádza, že prvého kola prezidentských volieb, ktoré sa konali v roku 2019, sa zúčastnil vo volebnom okrsku mesta [REDAKOVANÉ] na okresnom úrade (sťažovateľ má v občianskom preukaze na mieste, kde sa uvádza miesto trvalého pobytu občana, uvedené mesto [REDAKOVANÉ], pozn.).

4. Sťažovateľ ďalej v ústavnej sťažnosti zdôrazňuje, že mal záujem zúčastniť sa aj druhého kola prezidentských volieb, ktoré sa malo uskutočniť 30. marca 2019, v súvislosti čím v ústavnej sťažnosti poukazuje na to, že v jeho prípade nemalo zmysel žiadať o vydanie a zaslanie hlasovacieho preukazu z dôvodu, že takúto žiadost' bolo potrebné zaslať 15 pracovných dní pred dňom konania volieb a on túto lehotu celkom zjavne nebol schopný vzhľadom na dátum, keď bol vzatý do väzby (26. marca 2019, pozn.), dodržať.

4.1 Sťažovateľ v ústavnej sťažnosti tvrdí, že napriek tomu, že bol vo väzbe a nemal k dispozícii hlasovací preukaz, spĺňal podmienky uvedené v poučení na to, aby sa mohol zúčastniť druhého kola prezidentských volieb bez hlasovacieho lístka. Z poučenia, ktoré bolo sťažovateľovi vo väzbe predložené, totiž okrem iného vyplývalo, že voliť bez hlasovacieho lístka môže občan Slovenskej republiky, ktorý v deň konania volieb dovŕšil 18 rokov veku, nemá trvalý pobyt na území Slovenskej republiky, a to po predložení slovenského cestovného dokladu a čestného vyhlásenia o trvalom pobyte v cudzine.

4.2 S poukazom na znenie poučenia sa sťažovateľ po predložení čestného vyhlásenia o trvalom pobyte vo [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ] vodičského preukazu (jeho predložením chcel sťažovateľ preukázať existenciu jeho trvaného pobytu vo [REDAKOVANÉ], pozn.) a občianskeho preukazu chcel zúčastniť druhého kola prezidentských volieb, ktoré sa konali v roku 2019.

4.3 Zo strany volebnej komisie nebolo sťažovateľovi umožnené zúčastniť sa druhého kola prezidentských volieb, ktoré sa konali v roku 2019, so stručným odôvodnením, že ako občan Slovenskej republiky má evidovaný trvalý pobyt v meste [REDACTED].

5. Sťažovateľ v ústavnej sťažnosti tvrdí, že „*spolu s občianskym preukazom, resp. [REDACTED] dokladom totožnosti ako aj s čestným vyhlásením som splňal podmienky pre právo hlasovať do volieb prezidenta Slovenskej republiky pre druhé kolo v roku 2019, čiže moje právo voliť bolo zmarené protiústavne, pretože legislatíva ráta s prípadmi ako ten môj, len to nebolo danými stranami akceptované.*“.

II.

Právomoc ústavného súdu a relevantná právna úprava

6. Podľa čl. 127 ods. 1 ústavy ústavný súd rozhoduje o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

7. Podľa čl. 140 ústavy podrobnosti o organizácii ústavného súdu, o spôsobe konania pred ním a o postavení jeho sudcov ustanoví zákon. Týmto zákonom je s účinnosťou od 1. marca 2019 zákon č. 314/2018 Z. z. o Ústavnom súde Slovenskej republiky a o zmene a doplnení niektorých zákonov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“).

8. Vec sťažovateľa bola v súlade s čl. X bodom 5 písm. c) Rozvrhu práce Ústavného súdu Slovenskej republiky na obdobie od 26. apríla 2019 do 31. decembra 2019 v znení dodatku č. 1 schváleného 16. októbra 2019 prerozdelená náhodným výberom pomocou technických a programových prostriedkov a pridelená sudcovi spravodajcovi Liborovi Duřovi a v zmysle čl. II bodov 3 a 5 Rozvrhu práce Ústavného súdu Slovenskej republiky na obdobie od 1. januára 2020 do 31. decembra 2020 bola predbežne prejednaná vo štvrtom

senáte ústavného súdu v zložení: Miroslav Duriš (predseda senátu) a sudcovia Ladislav Duditš a Libor Duřa.

9. Podľa § 56 ods. 1 zákona o ústavnom súde ústavný súd každý návrh na začatie konania predbežne prerokuje na neverejnom zasadnutí bez prítomnosti navrhovateľa, ak tento zákon v § 9 neustanovuje inak. Pri predbežnom prerokovaní návrhu ústavný súd zisťuje, či dôvody uvedené v § 56 ods. 2 zákona o ústavnom súde nebránia jeho prijatiu na ďalšie konanie.

10. Ústavný súd podľa § 56 ods. 2 zákona o ústavnom súde môže na predbežnom prerokovaní bez ústneho pojednávania uznesením odmietnuť návrh na začatie konania,

- a) na prerokovanie ktorého nemá ústavný súd právomoc,
- b) ktorý je podaný navrhovateľom bez zastúpenia podľa § 34 alebo § 35 a ústavný súd nevyhovел žiadosti navrhovateľa o ustanovenie právneho zástupcu podľa § 37,
- c) ktorý nemá náležitosti ustanovené zákonom,
- d) ktorý je neprípustný,
- e) ktorý je podaný zjavne neoprávnenou osobou,
- f) ktorý je podaný oneskorene,
- g) ktorý je zjavne neopodstatnený.

11. Z obsahu ústavnej sťažnosti vyplýva, že sťažovateľ namieta porušenie svojho základného práva voliť podľa čl. 30 ods. 1 ústavy.

12. Podľa čl. 30 ods. 1 ústavy občania majú právo zúčastňovať sa na správe verejných vecí priamo alebo slobodnou voľbou svojich zástupcov.

III.

Posúdenie vecí ústavným súdom

13. Podľa § 43 ods. 1 zákona o ústavnom súde návrh na začatie konania okrem všeobecných náležitostí podania podľa § 39 musí obsahovať aj dátum narodenia

navrhovateľa, ak ide o fyzickú osobu, identifikačné číslo navrhovateľa, ak ide o právnickú osobu, bydlisko alebo sídlo navrhovateľa, označenie subjektu, proti ktorému návrh smeruje, akého rozhodnutia sa navrhovateľ domáha, odôvodnenie návrhu a navrhované dôkazy.

14. Podľa § 43 ods. 3 zákona o ústavnom súde k návrhu na začatie konania podanému navrhovateľom, ktorý musí byť v celom konaní zastúpený advokátom, musí byť pripojené plnomocenstvo na zastupovanie navrhovateľa advokátom. V plnomocenstve sa musí výslovne uviesť, že navrhovateľ udeľuje zvolenému advokátovi splnomocnenie na zastupovanie pred ústavným súdom

15. Podľa § 123 ods. 1 zákona o ústavnom súde ústavná sťažnosť musí okrem všeobecných náležitostí návrhu na začatie konania podľa § 43 obsahovať

- a) označenie toho, kto podľa sťažovateľa porušil jeho základné práva a slobody,
- b) označenie právoplatného rozhodnutia, opatrenia alebo iného zásahu, ktorým podľa sťažovateľa boli porušené jeho základné práva a slobody,
- c) označenie základných práv a slobôd, ktorých porušenie sťažovateľ tvrdí,
- d) konkrétne skutkové a právne dôvody, pre ktoré malo podľa sťažovateľa dôjsť k porušeniu jeho základných práv a slobôd.

16. Bez potreby bližších doktrinálnych záverov k označenému základnému právu sťažovateľom je potrebné konštatovať, že ústavná sťažnosť nie je argumentačne koncipovaná tak, aby sa z nej dalo vyvodiť, proti akému subjektu návrh sťažovateľa smeruje, akým rozhodnutím, opatrením alebo iným zásahom malo dôjsť k porušeniu sťažovateľovho základného práva voliť a ani akého rozhodnutia sa sťažovateľ domáha v konaní pred ústavným súdom.

17. Ústavný súd zdôrazňuje, že v ústave a v zákone o ústavnom súde má presne definované právomoci, uplatnenie ktorých je viazané na splnenie viacerých formálnych aj vecných náležitostí návrhu na začatie konania (čl. 127 ods. 1 ústavy, § 43 ods. 1 a § 123 ods. 1 zákona o ústavnom súde). Až na výnimky, ktoré v danej veci nie sú relevantné, je ústavný súd pritom viazaný návrhom na začatie konania (§ 45 zákona o ústavnom súde).

18. Ústavný súd konštatuje, že sťažovateľ podal ústavnému súdu ústavnú sťažnosť, v ktorej absentuje konkrétne označenie subjektu, proti ktorému návrh sťažovateľa smeruje, označenie právoplatného rozhodnutia, opatrenia alebo iného zásahu, ktorým podľa sťažovateľa bolo porušené ním označené právo, ako aj označenie rozhodnutia, vydania ktorého sa sťažovateľ v konaní pred ústavným súdom domáha (petit ústavnej sťažnosti, pozn.). Ústavný súd zároveň dodáva, že sťažovateľ k svojmu podaniu nepriložil plnomocenstvo na zastupovanie jeho osoby advokátom v konaní pred ústavným súdom, v súvislosti s čím ústavný súd považuje za nevyhnutné pripomenúť, že jednou z podmienok, ktorých splnenie je nevyhnutné k tomu, aby na ústavnom súde mohlo byť vedené konanie podľa čl. 127 ods. 1 ústavy, je povinné právne zastúpenie.

19. Ústavný súd dodáva, že podľa § 56 ods. 3 zákona o ústavnom súde ak má návrh na začatie konania uvedený v § 42 ods. 2 písm. f), g), i) až l), n), q), r) a w) odstrániteľné nedostatky, môže ústavný súd vyzvať navrhovateľa, aby v určenej lehote tieto nedostatky odstránil. Ak účastník konania v určenej lehote nedostatky neodstráni, ústavný súd návrh na začatie konania odmietne. Na nedostatky návrhu na začatie konania uvedeného v § 42 ods. 2 písm. a) až e), h), m), o), p) a s) až v) ústavný súd navrhovateľa neupozorňuje.

20. V danom prípade ústavný súd dospel k záveru, že ústavná sťažnosť má okrem iného aj nedostatky, ktoré sú odstrániteľné (absencia zastúpenia sťažovateľa kvalifikovaným právnym zástupcom, pozn.), avšak nepovažoval v danom prípade za potrebné vyzývať sťažovateľa na ich odstránenie z dôvodu, že v ústavnej sťažnosti absentujú aj také náležitosti, ktoré nie je možné dodatočne odstrániť. Z uvedeného dôvodu aj v prípade, ak by sťažovateľ doručil ústavnému súdu plnomocenstvo na zastupovanie jeho osoby advokátom v konaní pred ústavným súdom, stále by tu existoval dôvod na odmietnutie ústavnej sťažnosti z dôvodu nesplnenia zákonom ustanovených náležitostí (absencia označenia subjektu, proti akému návrh sťažovateľa smeruje, absencia označenia, akým rozhodnutím, opatrením alebo iným zásahom malo dôjsť k porušeniu sťažovateľovho základného práva voliť, absencia označenia rozhodnutia, akého sa sťažovateľ domáha v konaní pred ústavným súdom). Naostatok uvedené náležitosti by už nebolo možné dopĺňať po uplynutí lehoty na podanie ústavnej sťažnosti podľa § 124 zákona o ústavnom súde.

21. Pretože predmetná ústavná sťažnosť vo vzťahu k namietanému porušeniu základného práva voliť podľa čl. 30 ods. 1 ústavy v predloženej podobe neobsahuje náležitosti, ktoré na uplatnenie právomoci ústavného súdu ustanovuje ústava a zákon o ústavnom súde, ústavný súd ústavnú sťažnosť v súlade s § 56 ods. 2 písm. c) zákona o ústavnom súde odmietol pre nesplnenie zákonom ustanovených náležitostí.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 28. apríla 2020

Miroslav DURÍŠ
predseda senátu